

waarmee Greshoff het Nederlandse deel bedoelde. Die neiging tot onophoudelijke kritiek zou op een verhoogde prikkelbaarheid kunnen wijzen, die enerzijds wellicht samenhang met het afmattend klimaat, anderzijds misschien ook met verdrongen gevoelens van onzekerheid en, in de omstandigheden van '40-'41, met bezorgdheid voor het lot van verwanten in bezet Nederland en voor de eigen toekomst. Hoe dat alles zij: voor de meeste blanken vormde de Indische samenleving slechts een tijdelijk milieu. Men kan niet zeggen dat zij er als groep echt in geworteld waren. Dat waren de personen van gemengde afkomst, de Indo-Europeanen wèl – het disharmonisch element in hùn positie had een andere oorzaak.

Indo-Europeanen

Al in de tijd van de Compagnie werden in Indië personen van gemengde afkomst geboren: de vader was dan een Nederlander of andere blanke, de moeder een inheemse. De Compagnie gebruikte die gemengdbloedigen, de 'Inlandse kinderen' (ook wel als 'mixtisen', 'onegten' en 'bastaarden van Europeezen' aangeduid), als militairen en klerken maar verantwoordelijke functies werden hun niet toevertrouwd.

Zo ook in de negentiende eeuw. Behalve wat de laagste administratieve betrekkingen betrof, werden de Indo-Europeanen uit de gouvernementdienst geweerd. Diegenen hunner die maatschappelijk erkend wilden worden door de blanke groep waartoe de vaders behoorden, en hogerop wilden komen, stootten keer op keer hun neus; zij bleven van alle onderwijs verstoken, velen spraken geen woord Nederlands en zij die zich de taal van de vaders wèl hadden trachten eigen te maken, drukten zich veelal op een wijze uit die de lachlust der Nederlanders opwekte. 'Liplappen' of 'lippers' heetten zij.¹ Men moet wel aannemen dat van die personen van gemengde afkomst (buitenechtelijke kinderen van Neder-

24 (13 juni 1941), p. 455.

¹ Personen van gemengde afkomst werden al in de Portugese tijd met een term aangeduid die in de Compagniestijd 'liplappen' werd – vermoedelijk ontstond daaruit het begrip 'lippers', hetgeen te maken kan hebben gehad met het feit dat sommige Indo-Europeanen nogal dikke lippen hadden. De termen 'liplappers' en 'lippers' verdwenen in de tweede helft van de negentiende eeuw. In die tijd kwam het evenwel nogal eens voor dat kinderen van gemengde afstamming, als de vader het vaderschap